

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 72 (6)

IZDAN 1 APRILA 1937.

PATENTNI SPIS BR. 13046

Rheinische Metallwaaren- und Maschinenfabrik, Düsseldorf — Derendorf,
Nemačka.

Rasporedjenje sredstava za upravljanje na topu sa uredjenjem za horizontiranje
Prijava od 9 januara 1936.

Važi od 1 septembra 1936.

Kod poznatih topova na podlozi koja se ljuđa, naročito na brodovima sa osom za horizontiranje sistema, koji se može okretati u visinu i u stranu oko dve međusobno upravne ose, pri jačem ljuđanju podloge nastaju velike neprijatnosti upravljačima (nišandijama). Nišanski durbini koji su spojeni sa sistemom koji se horizontira prave isto toliko velike inklinacije naspram nehorizontiranim delovima topa kao i sama podloga u prostoru. Upravljač koji radi sa nehorizontalnog stajališta ili sedišta mora slediti inklinacije a to uslovljava neprijatna i zamorna kretanja glave i tela.

Prema ovom pronalasku treba da se ukloni kretanje durbinskih okulara od upravljača a za rešenje tog zadatka izneta su u nastavku dva puta koja su u opisanom primeru izvođenja oba istovremeno upotrebljena na istom topu.

Primerično izvođenje prema crtežu pokazuje top sa dve međusobno uporedne cevi koje su spojene sprežnikom koji sadrži putanje vraćanja za svaku od tih cevi. Zbog toga ove cevi izvode međusobno zavisno i istovremeno sva okretanja u visinu i u stranu. U odnosu prema uredjenjima po ovom pronalasku ove cevi u izvesnoj meri ne sačinjavaju jednu cev ali ipak jedan kompaktni sistem a dejstvo sredstava za rešenje postavljenog zadatka je potpuno isto kao kada bi bila samo jedna cev ili na pr. kada bi se jedna od njih skinula. Kod toga prema primeru rade dva upravljača, jedan daje visinski pravac, a drugi okreće top u stranu. Za svakog od upravljača predviđeno je po jedno nišan-

sko uredjenje u vidu nišanskog durbina koji na uobičajan način sadrži objektiv i okular pa svojom optičkom osom određuje liniju upravljanja. Radi se o tome da se durbinov okular, koji je snabdeven popustljivom školjkom i oko upravljača, koje se prislanja uz tu školjku, međusobno ne odmiču i ako se ljuđa podloga i s time u vezi nastaju kretanja za horizontiranje cevi topa dakle da upravljač može bez poteškoće i bez potrebe da menja stav svog tela držati oko nesmetano uz školjku okulara.

To se u nacrtanom primeru izvođenja za upravljača strane, čije sedište ili stajalište izvodi takode ljuđanje podloge, postiže time, što je okular durbina nišanskog uredaja, koje spada u sistem koji se može horizontirati, postavljen u produžetku ose horizontiranja.

Za upravljača visine je sedište ili stajalište spojeno sa jednim delom sistema koji se može horizontirati pa se dakle horizontira istovremeno sa tim sistemom i prema tome se tako reči i sam čovek horizontira. Nišansko uredjenje sa durbinom i okularom upravljenim natrag spojeno je sa sistemom koji se horizontira; dakle sve se to zajednički horizontira. Dakle upravljač koji ne menja svoj položaj i svoj stav naspram svom središtu, i njegovo oko a s druge strane okular nišanskog durbina ne izvode međusobno nikakva relativna kretanja.

Vidi se da se ne moraju istovremeno prijemiti obe pomenute mogućnosti za rešenje postavljenog zadatka. Pri raspodeli upravljanja u oba smisla na dva čove-

ka može se za svakog od njih upotrebiti isto sredstvo ovog pronalaska na pr. da se okular postavi u osi horizontiranja a da se pri tome ne horizontira stajalište ili sedište upravljača. Obratno može se dva puta primeniti sredstvo da se sedište ili stajalište upravljača i nišanski durbin horizontiraju istovremeno ili u međusobnoj zavisnosti. Tada bi u nacrtanom primeru bilo potrebno da se i sedište ili stajalište upravljača strane spoji sa nekim delom sistema koji se horizontira.

Kod topa, koji je nacrtan na sl. 1 u izgledu sa strane, a na sl. 2 u izgledu odozgo, su obe cevi A, A₁ položene u krstastom srednjem delu D pomoću zajedničke sprežne osovine C, koja nosi njihove putanje B, B₁ vraćanja, tako da se mogu okretati u visinu. Pomoću vodoravnih rukavaca E za horizontiranje, koji leže u pravcu gađanja postavljen je srednji deo D u donjem lafetu G koji se može okretati oko uspravnog stožera F. Sedište H za upravljača strane u mehanizam J za okretanje u stranu postavljeni su pozadi na nehorizontiranom donjem lafetu G između obeju cevi topa. Nišansko uređenje K za stranu pričvršćeno je na rukavcu E srednjeg dela D pa se zajedno horizontira a njegov okular K₁ leži u produžetku ose rukavaca E ispred glave upravljača strane.

Sedište L, nišansko uređenje M i mehanizam N za upravljanje visine postavljani su ispred lafeta između obeju cevi topa

na srednjem delu D koji se može horizontirati pa učestvuju u njegovom kretanju za horizontiranje koja se izvode na pr. pomoću ručnog točka O ili pomoću nekog motora.

Patentni zahtevi:

1) Raspoređenje sredstava za upravljanje na topu sa osom horizontiranja između ose okretanja u stranu i ose okretanja u vis, naznačen time, što okular durbin nišanskog uređenja, koje spada u sistem koji se horizontira, leži u produžetku ose horizontiranja.

2) Raspoređenje sredstava za upravljanje na topu sa osom horizontiranja između ose okretanja u stranu i ose okretanja u vis, naznačeno time, što je sedište ili stajalište upravljača pričvršćeno na nosaču poprečne osovine koji se može horizontirati pa se horizontira istovremeno sa tim nosačem.

3) Raspoređenje sredstava za upravljanje na topu sa osom horizontiranja između ose okretanja u stranu i ose okretanja u vis i sa po jednim naročitim nišanskim uređajem za stranu i za visinu na sistemu koji se horizontira, naznačeno time, što kod jednog nišanskog uređenja leži okular u produžetku ose horizontiranja a kod drugog nišanskog uređenja se pripadno sedište ili stajalište upravljača horizontira zajedno sa sistemom koji se horizontira.

Fig. 1

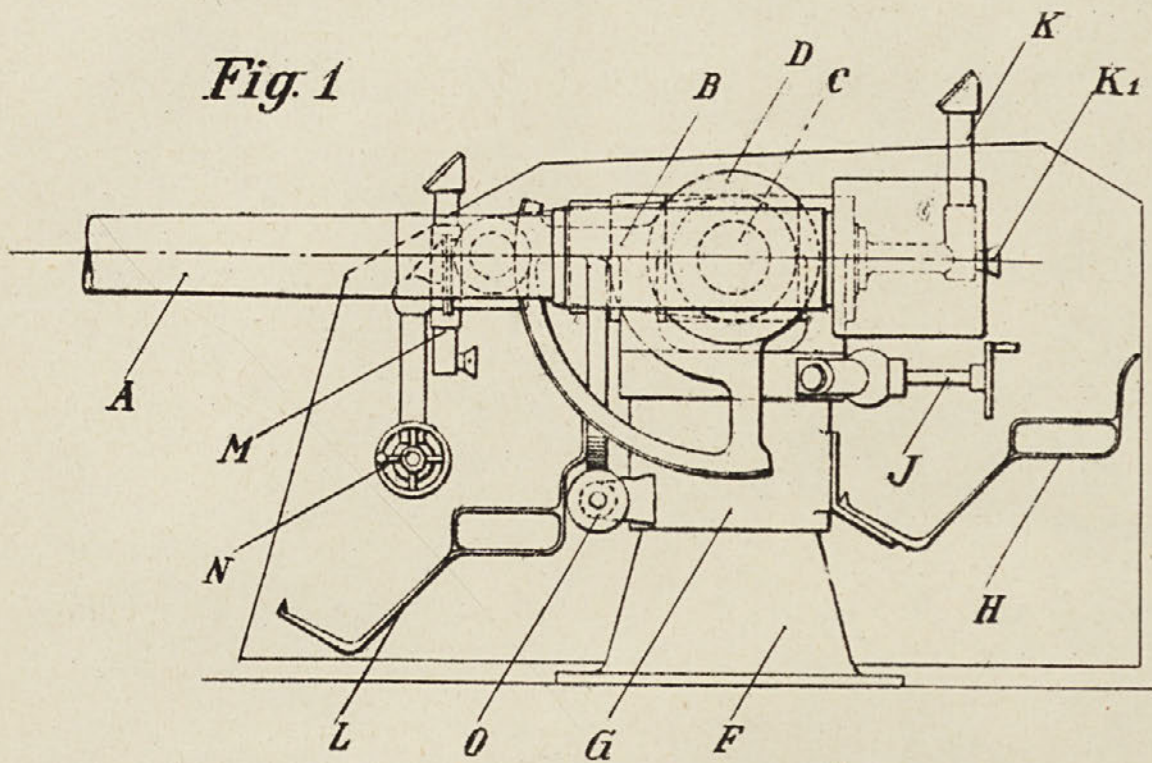

Fig. 2

